Voorjaarsrapportage 2025
College
3-7-2025

De Voorjaarsrapportage, het belangrijkste P&C cyclus moment waarin de raad zijn kaderstellende rol vervuld. En vandaag doen we dat voor Programmabegroting 2026-2029 die we later dit jaar gaan vaststellen. Dus we geven het college vandaag mee wat wij als raad vinden hoe het beleid er de komende 4 jaar zou moeten uitzien. De Programmabegroting is dit keer een tikje beleidsarm aangezien we volgend jaar maart weer gemeenteraadsverkiezingen hebben. April volgend jaar is er in Haarlemmermeer dus een nieuwe gemeenteraad en beleidsarm of niet, we moeten de nieuwe raad zo veel mogelijk helpen met vooral een, jawel, gezond financieel meerjarenbeeld. Het bekende ravijnjaar is wat opgeschoven in de tijd en wordt nu verwacht in 2028, en valt dus binnen het meerjarenbeeld wat we later dit jaar gaan vaststellen.

In dit meerjarenbeeld is voor ons het belangrijkste om de nieuwe raad niet op te zadelen met de bekende Haarlemmermeerse valkuilen, u kent ze wel, de grote projecten, vol met financieel risico, hoge investeringen en natuurlijk de onvermijdelijke kostenoverschrijdingen. Welk groot project is nu wel binnen budget gebleven? En hierbij willen wij het Rekenkameronderzoek Uitvoeringskracht aanstippen over het ambitieniveau van ons gemeentebestuur. Want helaas is niet alleen ons college erg ambitieus, ook de raad heeft hoge ambities. Gelukkig lezen we dat de raming van de realisatiegraad van investeringen verlaagd wordt van 65% naar 57,5%, wat ons betreft een prima stap. Een stap die we wat ons betreft ook moeten nemen voor project Spoorzone. We hebben het vaker gezegd, maar wij maken ons ernstige zorgen over de omvang en risico's van dit project. Voorwaardelijk voor de grootte van dit project is het doortrekken van de metro naar Hoofddorp. Op dit moment worden 5 scenario's onderzocht voor het OV tussen Hoofddorp en Amsterdam Zuid, en de metro naar Hoofddorp is er daar maar 1 van. Wij gaan er in ieder geval van uit dat de metro naar Hoofddorp niet doorgaat. Dus wij roepen het college met klem op om het ambitieniveau van Spoorzone te verlagen. Dit levert vooral veel voordelen op. We hoeven de Van Heuven Goedhartlaan niet af te sluiten, dit zorgt voor een veel lagere investering, dus veel minder risico. En we creëren ook ergens anders geen verkeersinfarct, want 4

rijbanen van Heuven Goedhart laan afsluiten en 2 rijbanen op de Weg om de Zuid toevoegen is per saldo nog altijd 2 rijbanen minder.
Lager ambitieniveau betekent minder huizen in Spoorzone. Dat klopt, maar dat is dan wel realistisch. En dat is nu net de boodschap ook vanuit de Rekenkamer. Zorg nu voor realistische, met andere woorden realiseerbare projecten. Zo bouwen we alsnog heel veel huizen, maar lopen we als gemeente veel minder risico en creëren we ook geen verkeersinfarct in onze gemeente. Laat ik afsluiten met een mooi voorbeeld van het verlagen van het ambitieniveau. Kunt u zich kunstwerk Ida nog herinneren? Dit ijzeren kunstwerk van 20 meter hoog en 40 meter breed, natuurlijk roestvrijstaal, moest in Park21 verrijzen. Niet alleen kostte deze stalen megaspin ettelijke miljoenen, omdat het RVS staal zou worden kostte het onderhoud ons als gemeente ook nog eens heel veel geld. De Calatravabruggen bewijzen dat elk jaar maar weer. Het is ons als raad, met een motie van Gezond Verstand….eehh sorry GEZOND Haarlemmermeer gelukt om hier een grote stok voor te steken. Nu hebben we een ander kunstwerk langs de Driemerenweg, de Waterwolf, prachtig in beeld gebracht trouwens op pagina 59 van de Voorjaarsrapportage. De Waterwolf is een stuk kleiner met een veel lagere investering en is bedoeld om te roesten zodat de onderhoudskosten vele malen kleiner zijn dan Ida. De Waterwolf is duidelijk zichtbaar en eigenlijk nu al iconisch voor onze gemeente. Zo ziet u, een lager ambitieniveau is zo gek nog niet.

Voorzitter, als we onze ambities niet verlagen, dan loopt de schuldquote weer sterk op en daalt onze solvabiliteit nog verder. We moeten als gemeente ons risicoprofiel verlagen, niet alleen om de nieuwe raad niet op te zadelen met vervelende oplossingen als bezuinigingen, maar ook onze inwoners verwachten dat van ons. Ik hoor altijd veel fracties roepen dat de lasten voor onze inwoners niet mogen stijgen. Maar dit is onvermijdelijk als we onze ambities niet verlagen.

Tot zover voorzitter